

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет інформаційних технологій

Кафедра автоматизації, комп'ютерних наук і технологій

СИЛАБУС

програма вивчення дисципліни
Організація та реалізація досліджень

для здобувачів третього рівня (доктор філософії) вищої освіти
усіх спеціальностей

Викладачі дисципліни:

Моркун Володимир Станіславович – проректор з наукової роботи, професор кафедри автоматизації, комп'ютерних наук і технологій, доктор технічних наук, професор.

Е-mail: morkunv@knu.edu.ua

Контактний телефон: (+38) 056 409 06 29 (приймальня).

Кафедра автоматизації, комп'ютерних наук і технологій знаходиться у головному корпусі КНУ (Кривий Ріг, вул. Віталія Матусевича 11), ауд. 246.

Тронь Віталій Валерійович – доцент кафедри автоматизації, комп'ютерних наук і технологій, кандидат технічних наук, доцент.

Е-mail: ytron@knu.edu.ua

Контактний телефон: (+38) 056 409 06 35 (каф. АКНТ).

Кафедра автоматизації, комп'ютерних наук і технологій знаходиться у головному корпусі КНУ (Кривий Ріг, вул. Віталія Матусевича 11), ауд. 246.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ ЗДОБУВАЧА НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ»

Аспірантура є основним середовищем для формування наукових кадрів вищої кваліфікації. Науково-дослідницька діяльність аспірантів - це невід'ємний вид наукових досліджень, спрямований на розширення і закріплення теоретичних знань аспірантів, отриманих в процесі навчання, придбання і вдосконалення практичних навичок та умінь, компетентностей за обраною спеціальністю, підготовку до майбутньої професійної діяльності.

Метою дисципліни «Організація та реалізація досліджень здобувача наукового ступеня доктора філософії» є формування і розвиток творчих здібностей здобувачів, забезпечення єдності навчального, наукового, виховного процесів для підвищення професійного рівня підготовки здобувачів.

Дисципліна спрямована на забезпечення безперервності та послідовності проведення аспірантом наукових досліджень з урахуванням напрямків науково-дослідної діяльності випускаючих кафедр і профілю освітньо-наукових програм.

Задачами дисципліни є: вивчення основних етапів процесу роботи над дисертацією; вивчення типових підходів до організації досліджень здобувача наукового ступеня; вивчення типових підходів до реалізації досліджень здобувача наукового ступеня.

У процесі навчання розглядаються такі **теми**:

вибір мети, теми і назви, визначення наукового завдання дисертаційного дослідження;

визначення об'єкту, предмету дослідження. Постановка задач дослідження;

складання плану дисертації;

особливості роботи над розділами дисертаційної роботи;

формулювання висновків і наукової новизни одержаних результатів.

Відповідно до вимог освітньо-наукової програми здобувач набуває таких **компетентностей**. **По-перше**, здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору. **По-друге**, здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницько-інноваційного характеру, генерувати ідеї, приймати обґрунтовані рішення та самостійно працювати під час їх реалізації.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3		Нормативна	
Модулів – 1	Для усіх галузей	Рік підготовки	
Змістових модулів – 1		1	1
РГР – 0		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1	1
	Для усіх спеціальностей	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 2,63	Третій освітньо-науковий рівень вищої освіти (доктор філософії)	32 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	4 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		42 год.	78 год.
		Курсова робота	
		-	-
		Вид контролю:	
диференц. залік	диференц. залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 53%;
- для заочної форми навчання – 13%.

2. Місце дисципліни в структурі освітньо-наукової програми

Дисципліна «Організація та реалізація досліджень здобувача наукового ступеня доктора філософії» включена в нормативну частину освітньо-наукових програм всіх спеціальностей третього рівня (доктор філософії) вищої освіти.

Вхідні знання і уміння, необхідні для вивчення даного курсу, повинні бути сформовані в освітній програмі другого (магістерського) освітнього рівня.

Основні положення дисципліни повинні бути використані в подальшому при підготовці тексту дисертації, при публікації наукових статей в журналах,

доповідей на науково-дослідних конференціях та семінарах та при підготовці грантових заявок для участі у міжнародних проектах.

3. Перелік планованих результатів навчання, співвіднесених з планованими результатами освоєння освітньої-наукової програми

Мета викладання навчальної дисципліни – надання здобувачам знань, умінь і навичок щодо виконання і представлення результатів дисертаційного дослідження для здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Завдання вивчення навчальної дисципліни є надання можливості опанування методами і принципами технології дисертаційного дослідження, публікування і апробації наукових результатів, оформлення дисертаційної роботи, а також порядок її захисту і оформлення атестаційної справи здобувача.. Головними задачами дисципліни є:

- вивчення основних етапів процесу роботи над дисертацією;
- вивчення типових підходів до організації досліджень здобувача наукового ступеня;
- вивчення типових підходів до реалізації досліджень здобувача наукового ступеня.

Дисципліна спрямована на формування загальних компетентностей:

- **К01.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.
- **К02.** Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницько-інноваційного характеру, генерувати ідеї, приймати обґрунтовані рішення.

та результатів навчання:

- **ПР13.** Аналізувати фундаментальні та сучасні праці провідних зарубіжних та вітчизняних вчених у вибраній області дослідження, формулювати мету та завдання власного наукового дослідження як складові загальноцивілізаційного процесу.
- **ПР15.** Виконувати оригінальні наукові дослідження інформаційних систем та цифрових сервісів на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання, для розв'язання актуальних проблем.

В результаті вивчення дисципліни здобувач повинен знати:

- структуру підготовки кадрів вищої кваліфікації;
- процедуру ліцензування та акредитація спеціальностей;
- підходи до організації наукової та навчальної роботи аспіранта;
- структуру дисертації та вимоги до її оформлення;

- вимоги та критерії оцінювання наукових проектів;
- критерії оцінювання періодичних наукових видань;
- порядок перевірки робіт здобувачів, наукових статей та дисертацій;
- критерії академічної доброчесності, порядок перевірки наукових робіт на плагіат.

уміти:

- обґрунтовано вибирати мету, тему і назву дисертаційного дослідження;
- формулювати наукове завдання дисертаційного дослідження;
- визначати та обґрунтовувати об'єкт і предмет дослідження;
- ставити задачі дослідження;
- складати корегувати план дисертації;
- описувати результати наукових досліджень у розділах дисертаційної роботи;
- формулювати висновки до розділів дисертаційної роботи та загальні висновки;
- формулювати наукові положення та обґрунтовувати їх наукову новизну одержаних результатів.

Міждисциплінарні зв'язки. Вхідні знання і вміння, необхідні для вивчення даного курсу, повинні бути сформовані в освітній програмі освітній програмі другого (магістерського) рівня.

4. Тематичний план дисципліни

Тема 1.

Основні поняття: наука - сфера діяльності, університет = наука + освіта, наука - критерій якості навчального процесу. Інформація про наукову діяльність в університеті. Структура підготовки кадрів вищої кваліфікації в університеті. Спеціалізовані вчені ради в університеті.

Домашнє завдання: разом із науковим керівником обґрунтувати та підготувати до обговорення назву дисертаційної роботи.

Практична робота 1. Вибір мети, теми і назви, визначення наукового завдання дисертаційного дослідження. Тема дисертації. Види тем. Загальні правила та прийоми вибору теми дисертації. Назва дисертації. Аспекти аналізу назви дисертації. Мета дисертаційного дослідження. Наукове завдання дисертаційного дослідження.

Тема 2.

Аспірантура. Ліцензування та акредитація спеціальностей. Індивідуальний план роботи аспіранта. Робота із науковим керівником. Навчальна та наукова складова. Атестація аспірантів.

Домашнє завдання: разом із науковим керівником підготувати до обговорення індивідуальний план роботи аспіранта.

Практична робота 2. Визначення об'єкту, предмету дослідження. Постановка задач дослідження. Сутність зв'язку мети і задач дослідження. Поняття «об'єкт дослідження», «предмет дослідження». Співвідношення понять «об'єкт дослідження» і «предмет дослідження». Зв'язок між темою, об'єктом і предметом, метою і завданням дисертаційного дослідження.

Тема 3.

Організація наукової роботи аспіранта. Теоретична та експериментальна робота. Взаємодія з підприємствами та іншими організаціями. Інформаційна та технічна підтримка досліджень аспірантів в університеті.

Домашнє завдання: обґрунтувати план теоретичної та експериментальної наукової роботи при підготовці дисертації.

Практична робота 3. Складання плану дисертації. Індивідуальний план. Основні риси робочого плану дослідження. Розгорнутий план. План-рубрикатор. Основні елементи плану дисертаційного дослідження.

Тема 4.

Організація навчальної роботи аспіранта. Освітня підготовка в аспірантурі є обов'язковою для захисту дисертації. Вибіркові дисципліни, процедура обрання. Педагогічна практика. Академічна мобільність.

Домашнє завдання: обґрунтувати перелік обраних вибірових дисциплін.

Тема 5.

Дисертація - наукова праця. Аналіз назви однієї з дисертацій, які надійшли у спеціалізовану вчену раду.

Обговорення назв дисертацій кожного аспіранта.

Домашнє завдання: ознайомитись із Положенням стосовно вимог до дисертацій (Наказ МОН № 40).

Тема 6.

Структура дисертації. Розділи дисертації відповідно до Положення стосовно вимог до дисертацій (Наказ МОН № 40). Анотація ...- Додатки. Бібліографічні вимоги. Загальний обсяг дисертації.

Домашнє завдання: підготувати анотацію до своєї дисертації.

Практична робота 4. Особливості роботи над розділами дисертаційної роботи. Основні функції аналізу наукової літератури у дисертаційному дослідженні. Етапи вивчення наукової літератури. Риси наукового аналізу літератури. Критерії правильності написання огляду наукових джерел. Зміст основних розділів дисертації.

Тема 7.

Головні розділи дисертації відповідно до Положення стосовно вимог до дисертацій (Наказ МОН № 40). Розділ 1 ...- Розділ 4. Орієнтовний зміст. Порядок викладення матеріалу у головних розділах дисертації.

Домашнє завдання: разом із науковим керівником підготувати план своєї дисертації.

Практична робота 5. Формулювання висновків і наукової новизни одержаних результатів. Науковий результат дослідження. Спільні та відмінні риси понять «наукове положення» і «наукова новизна». Особливості складу і обсягу висновків до окремих розділів та усієї дисертації. Спільні та відмінні риси висновків за теоретичними та експериментальними частинами дисертації. Структура висновків за дисертацію.

Тема 8.

Робочий план дисертації. Наукова новизна. Наукові положення. Практична цінність. Використання результатів дослідження.

Обговорення робочого плану кожної дисертації.

Домашнє завдання: ознайомитись із Положенням стосовно порядку організації та захисту дисертації.

Тема 9.

Види наукових робіт, які виконуються в КНУ: держбюджетні, госпдоговірні, ініціативні, договори про творчу співпрацю, гранти. Типові форми договорів та інших документів, які подаються разом із договором (технічне завдання, календарний план, протокол узгодження договірної ціни та ін.).

Домашнє завдання: підготувати договір про творчу співпрацю.

Тема 10.

Конкурс МОН держбюджетних НДР. Державний фонд досліджень.

Подання проектів на конкурс МОН держбюджетних НДР. Експертиза проектів. Вимоги та критерії оцінки. Оформлення результатів експертизи.

Домашнє завдання: провести експертизу одного із проектів, який було подано на конкурс держбюджетних НДР.

Тема 11.

Наукові публікації: монографії, статті, тези доповідей, патенти. Публікації у фахових виданнях. Зарубіжні видання. Наукометричні бази даних. Scopus, WoS. Імпакт фактор. Критерії оцінки періодичних наукових видань. Показник SJR. Документи, які подаються зі статтями. Електронний архів університету.

Домашнє завдання: підготувати документи для публікації своєї статті у наукових періодичних виданнях.

Тема 12.

Академічна доброчесність. Критерії. Програми. Плагіат, автоплагіат. Положення КНУ про академічну доброчесність та академічну етику. Порядок перевірки робіт студентів, наукових статей та дисертацій.

Домашнє завдання: перевірити статтю на плагіат за допомогою однієї із доступних програм.

Тема 13.

Апробація результатів дисертаційної роботи. Конференції, семінари. Підготовка виступу. Презентації.

Домашнє завдання: підготувати доповідь на конференції за результатами аналізу стану проблеми по темі дисертації.

Тема 14.

Оцінка наукової роботи науково-педагогічних працівників. Положення КНУ стосовно оцінки наукової роботи науково-педагогічних працівників. Критерії оцінки. Навчальне, навчальне-методичне та організаційне навантаження науково-педагогічних працівників університету.

Домашнє завдання: провести оцінку своєї наукової роботи відповідно до Положення КНУ.

Тема 15.

Положення стосовно порядку організації та захисту дисертації на разовій спеціалізованій вченій раді. Від'ємності від постійно діючої спеціалізованої вченої ради.

Домашнє завдання: підготувати звіт із презентацією результатів роботи над дисертацією.

Тема 16.

Аналіз та оцінка роботи аспіранта над дисертацією. Виконання плану роботи. Публічна презентація результатів роботи.

Доповідь кожного аспіранта із презентацією результатів роботи над дисертацією.

Залік.

5. Освітні технології

Реалізація компетентнісного підходу передбачає широке використання в навчальному процесі здобувачів вищої освіти традиційних освітніх технологій в поєднанні з активними та інтерактивними формами проведення занять. Питома вага занять, що проводяться в інтерактивних формах, складає не менше 80% аудиторних занять.

В рамках вивчення даної дисципліни використовуються:

- мультимедійні освітні технології: інтерактивні лекції (презентації) з використанням програми MS Power Point в поєднанні з анімацією і звуковим супроводом; перегляд відеороликів за окремими пунктами тем занять, використання електронних посібників;
- діалогові технології: організація групових дискусій, використання «мозкового штурму»;
- імітаційні технології: проведення практичних занять у формі ділових ігор, «прес-конференцій».

Особливості проведення занять для осіб з обмеженими можливостями здоров'я:

У викладанні дисципліни можуть бути використані наступні адаптивні технології:

- інтернет-технології та дистанційне навчання - для здобувачів з порушеннями опорно-рухового апарату;
- диференційоване навчання, використання допоміжних пристроїв та технології тьюторського супроводу - для людей з вадами зору та слуху.

Підбір та розробку навчальних матеріалів можна надавати в різних формах: для здобувачів з вадами слуху інформацію можна представляти візуально, з порушенням зору - аудіально. Для осіб з вадами зору зображення дрібних об'єктів можна представляти у формі презентацій. Спілкування викладачів зі здобувачами можна здійснювати за допомогою дистанційних технологій (мережі Інтернет, електронної пошти). Вибір місць виконання практичних завдань здійснюється з урахуванням з обмежених можливостей здоров'я того, хто навчається.

6. Політика і процедури

При вивченні дисципліни «Організація та реалізація досліджень здобувача наукового ступеня доктора філософії» прошу дотримуватися таких правил:

1. Не спізнюватися на заняття.
2. Не пропускати заняття без поважної причини, у разі відсутності прошу попередити та опрацювати матеріал самостійно.

3. Згідно з календарним графіком навчального процесу здавати всі види контролю.

4. Брати активну участь в навчальному процесі.

5. Бути терпимими, відкритими, відвертими і доброзичливими до однокурсників та викладачів.

6. Дотримуватися принципів академічної доброчесності, що передбачає:

–самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

–посилання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

–дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права;

–надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

7. Порядок оцінювання результатів навчання

В результаті вивчення дисципліни здобувач повинен освоїти такі компетентності:

Компетентності	Дескриптори - основні ознаки освоєння (показники досягнення результату)	Форми і методи навчання, що сприяють формуванню та розвитку компетенції
К01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору	<ul style="list-style-type: none">– визначає об'єкт і предмет наукового дослідження;– виконує аналіз досягнень і розробок з теми наукового дослідження.	лекції, практичні заняття, дискусії, круглий стіл, мозковий штурм
К02. Здатність виявляти, ставити та вирішувати	<ul style="list-style-type: none">– визначає пріоритетні напрямки міждисциплінарних наукових досліджень;	лекції, практичні заняття, дискусії, круглий стіл,

Компетентності	Дескриптори - основні ознаки освоєння (показники досягнення результату)	Форми і методи навчання, що сприяють формуванню та розвитку компетенції
проблеми дослідницько-інноваційного характеру, генерувати ідеї, приймати обґрунтовані рішення.	<ul style="list-style-type: none"> – визначає мету, науковий напрям і структуру наукового дослідження; – формулює висновки і наукову новизну результатів наукового дослідження. 	мозковий штурм

Рівень сформованості кожної компетентності на різних етапах її формування в процесі освоєння даної дисципліни оцінюється в ході поточного та підсумкового контролю успішності та представлений різними видами оціночних засобів. Сформованість рівня компетентності не нижче порогового є підставою для допуску аспіранта до проміжної атестації з даної дисципліни.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних, індивідуальних заняттях та консультаціях, результати самостійної роботи **аспірантів**) проводиться за такими критеріями:

Розрахункові завдання і задачі (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Ситуаційні вправи, конкретні ситуації та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі

недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Сукупний результат визначається як середнє арифметичне значення оцінок за всіма видами поточного контролю. Враховуються також відповіді аспіранта на питання з відповідних видів занять при поточному контролі - співбесіда, групова дискусія.

Критерії оцінювання співбесіди (усного опитування), розбору конкретних ситуацій:

- Оцінки «відмінно» заслуговує аспірант, який повно і розгорнуто відповів на питання.
- Оцінки «добре» заслуговує аспірант, який повно відповів на питання.
- Оцінки «задовільно» заслуговує аспірант, який неповно відповів на питання.
- Оцінки «незадовільно» заслуговує аспірант, не відповів на питання.

Критерії оцінювання групової дискусії, круглого столу:

- Оцінки «відмінно» заслуговує аспірант, який активно брав участь в обговоренні, коректно і точно ставив питання, повно і розгорнуто відповідав на запитання, сформулював і аргументовано відстоював свою точку зору.
- Оцінки «добре» заслуговує аспірант, який активно брав участь в обговоренні, коректно і точно ставив питання, повно і розгорнуто відповідав на запитання, сформулював свою точку зору.
- Оцінки «задовільно» заслуговує аспірант, який брав участь в обговоренні, відповідав на запитання.
- Оцінки «незадовільно» заслуговує аспірант, який не брав участі в обговоренні, не відповідав на запитання.

Порядок визначення підсумкової оцінки за семестр

Викладач має можливість додати студентові до 10 балів до оцінки за модуль за:

- участь в конкурсі наукових робіт;
- підготовку та публікацію тез доповіді або статті.

Набрана сума балів переводиться в національну 4-балову та в загально-університетську 100-бальну шкалу за системою ECTS у такий спосіб:

За шкалою ECTS	За національною шкалою	За бальною шкалою викладача
A	Відмінно (зараховано) *	90-100
B	Дуже добре (зараховано) *	80-89
C	Добре (зараховано) *	71-79
D	Задовільно (зараховано) *	61-70
E	Достатньої (зараховано) *	50-60
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання (незараховано)*	30-49
F	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом (незараховано) *	0-29

Типові контрольні завдання, що необхідні для оцінки знань, умінь, навичок в процесі освоєння ОНП

1. Охарактеризуйте основні види тем дисертаційного дослідження.
2. Назвіть основні критерії вибору теми.
3. Опишіть прийоми вибору теми дослідження.
4. Назвіть аспекти, за якими здійснюється аналіз назви дисертації.
5. Опишіть зв'язок теми і мети дисертаційного дослідження.
6. Назвіть спільні та відмінні елементи мети та наукового завдання дисертаційного дослідження.
7. Поясніть сутність зв'язку мети і задач дослідження.
8. Дайте визначення поняттю «об'єкт дослідження».
9. Дайте визначення поняттю «предмет дослідження».
10. Поясніть співвідношення понять «об'єкт дослідження» і «предмет дослідження».

8. Література для вивчення дисципліни

Основна

1. Постанова Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) від 23 березня 2016 р. № 261. Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-п#Text>
2. Постанова Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 від 3 квітня 2019 р. № 283. Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/283-2019-п#n10>
3. Постанова Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії від 06 березня 2019 р. № 167. Кабінет Міністрів України.

URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-mentu-z-prisudzhennya-stupenya-doktora-filosofiyi>

4. Наказ Про затвердження Вимог до оформлення дисертації від 12.01.2017 року № 40. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#n13>

5. Постанова Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів від 24.07.2013 №567. Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/567-2013-%D0%BF>

6. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня. Методичні поради. 3-тє видання, виправлене і доповнене / автор-упорядник Л. А. Пономаренко, доктор технічних наук, професор. К.: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», «Толока», 2010. 80 с.

7. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для здобувачів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с.

8. Підготовка і захист дисертації на здобуття наукового ступеня у галузі технічних наук: Інформ.-довідк. посіб. / Автори-упорядники: В. С. Моркун, М. І. Ступнік, В. В. Тронь. Кривий Ріг, 2019. 110 с.

Додаткова

9. Партико З. В. Що захищаємо: Дисертації в цілому чи лише положення для захисту? *Атестаційний вісник*. 2012. №4. С. 83–89.

10. Постанова Про затвердження Вимог до оформлення дисертації від 12.01.2017 № 40. Кабінет Міністрів України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0155-17>

11. Зосимов А. М., Голік В. П. Дисертаційні помилки : монографія. Х.: Інжек, 2005. 216 с.

12. Наказ Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук від 23.09.2019 № 1220. М-во освіти і науки України ; зареєстр. в М-ві юстиції України 08 жовтня 2019 р. за № 1086/34057. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z1086-19>

13. Якібчук В. М. Українські наукові видання і міжнародні наукометричні бази даних: проблеми і протиріччя. *Наукові праці МАУП*. 2012. Вип. 2(33). С. 153–156.

14. Бобало Ю. Я. , Луцик Я. Т. , Стадник Б. І. , Шишкіна І. О. Порядок проходження документів для захисту дисертацій у спеціалізованих вчених радах національного університету «Львівська політехніка»: методичні вказівки . Львів: Львівська політехніка, 2010. 141 с.

15. Основи наукових досліджень : Навчальний посібник / В. С. Марцин, Н. Г. Міценко, О. А. Даниленко та ін. Л.: Ромус-Поліграф, 2002. 128 с.

16. Shapovalov, V.B., Shapovalov, Y.B., Bilyk, Z.I., Atamas, A.I., Tarasenko, R.A., Tron, V.V.. Centralized information web-oriented educational environment of Ukraine. CEUR Workshop Proceedings. 2019.

17. Kupin, A.I., Tarasova, O.V., Sulyma, T.S., Sokolova S. V., Muzyka, I.O., Tron, V.V. Defining and modeling of students' professional thinking development dependence on their training process organization. CEUR Workshop Proceedings. 2019.

18. Грищенко С. М., Моркун В. С., Семеріков С. О. Використання геоінформаційних технологій при підготовці гірничого інженера : монографія. Кривий Ріг : Видавничий центр ДВНЗ «КНУ», 2016. 279 с.

19. Morkun V., Hryshchenko S. Geoinformation technologies in the training of future mining engineers. Saarbrucken: LAP LAMBERT Academic Publishing, 2017. 44 p.